

بررسی آزمایشگاهی تأثیر مقدار و آرایش میلگردهای طولی و عرضی در تیرهای بتني پیش‌تنیده تحت خمین

علیرضا خالو^{*} (استاد)

محمدامین مسلمی (کارشناس ارشد)

عطیه دائمی (کارشناس ارشد)

دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف

تغییر جوامع شهری و نیاز به سازه‌های ظریف و مقاوم بتني، ذهن پژوهشگران را متوجه بتن پیش‌تنیده کرده است. با توجه به اهمیت خصوصیاتی، مانند: مقدار بارگذاری گسیختگی، نرمی عضو و همچنین تشکیل و گسترش ترک‌ها در عملکرد سازه‌های بتني، در پژوهش حاضر، تأثیر مقدار و آرایش آرماتورهای غیرپیش‌تنیده‌ی طولی و عرضی، در بهبود کارایی^۶ نمونه‌ی تیر بتني پیش‌تنیده با هندسه و کیفیت بتن یکسان تحت بارگذاری استاتیکی بررسی شده است. نمونه‌ی تیر بتني با استفاده از کابل‌های unbonded^۵ اینچی^۷ با گردید^{۲۷} که مستقیماً داخل آن‌ها قرار داده شده، پس کشیده شده‌اند. با توجه به نتایج حاصل از آزمایش‌ها نشان داده شده است که نرمی عضو به مقدار قابل توجهی به دلیل اضافه شدن آرماتورهای طولی و عرضی افزایش پیدا می‌کند و تردی بتن در بار نهایی کاهش می‌یابد. همچنین بارگذاری گسیختگی و بیشینه‌ی باری که هر کدام از نمونه‌ها تحمل می‌کنند، رابطه‌ی مستقیم با مقدار آرماتورهای عمولی دارد، در تشکیل و گسترش ترک‌های خمینی، آرایش آرماتورها تأثیرگذارترین نقش را ایفا می‌کنند.

کالو@sharif.edu
moslemi.eng@gmail.com
atieh.daemi@gmail.com

واژگان کلیدی: تیرهای بتني پیش‌تنیده، آرماتورهای غیرپیش‌تنیده، آرایش آرماتورها، بارگذاری گسیختگی، ترک، شکل‌پذیری.

۱. مقدمه

روش‌های طراحی برای سازه‌های پیش‌تنیده در آینه‌نامه‌های مختلف ارائه شده‌اند، هنوز درک رفتار مکانیکی سازه‌های پیش‌تنیده در جنبه‌های مختلف نیازمند بررسی و ارتقاست.^[۱] بتن پیش‌تنیده می‌تواند به سه روش بتن پیش‌کشیده، بتن پس‌کشیده چسبنده (bonded)، بتن پس‌کشیده گیرچسبنده (unbonded) ساخته شود و یا ترکیبی از فولاد پر مقاومت، این مشکل را تا حدودی می‌توان برطرف کرد. با توجه به تغییر جوامع شهری و ناکارآمد بودن سیستم‌های سازه‌یی متدالو، بتن پیش‌تنیده به عنوان جایگزین مناسبی برای مهندسان و طراحان به منظور ساخت سازه‌های معابر و با مقاومت بالاتر در نظر گرفته شده است. امروزه استفاده از سیستم پیش‌تنیدگی در بسیاری از کاربردهای سازه‌یی، به منظور استفاده‌ی کامل از ظرفیت خمینی بتن و طراحی مناسب جهت کنترل ترک‌خوردگی و خیز ضروری به نظر می‌رسد. ایجاد پیش‌فسرده‌گی در بتن با کابل‌های فولادی باعث می‌شود که بتن همواره در تنش فشاری باقی بماند و فقط تحت بارهای بسیار بالا به کشش افتاد، در نتیجه میزان باربری آن افزایش خواهد یافت. با وجود اینکه از چندین دهه‌ی قبل،

مطالعات پیشین گستردگی‌ی به منظور بررسی رفتار خمینی سازه‌های پیش‌تنیده نچسبنده (UPC)^۱ و جزئی پیش‌تنیده نچسبنده (UPPC)^۲ در حالت حد نهایی موجود از قبیل پل‌های بتني، به خوبی تاندون‌های داخلی در تیرها و دال‌ها استفاده شوند.^[۵]

* نویسنده مسئول
تاریخ: دریافت ۲۶، ۱۳۹۶/۷/۲۱، اصلاحیه ۲۱، ۱۳۹۷/۷/۲۱، پنیرش ۱۶

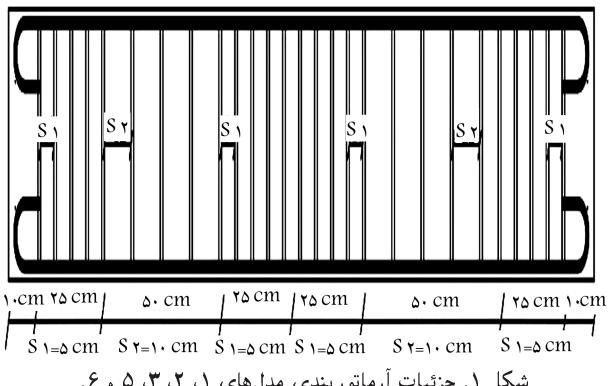
DOI:10.24200/J30.2018.5271.2224

۲. برنامه‌ی آزمایشگاهی

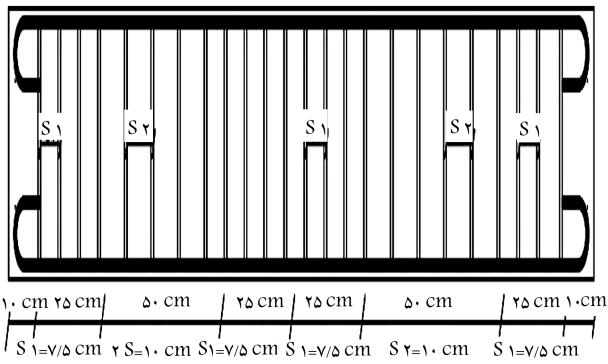
۱.۲. مشخصات نمونه‌ها و مصالح

در پروژه‌ی حاضر، ۶ نمونه ساخته شده است، که تمامی آن‌ها دارای ابعاد یکسان در سانتی‌متر $25 \times 30 \times 240$ سانتی‌متر بوده‌اند. علت انتخاب ابعاد ذکر شده، محدودیت‌های دستگاه‌ها و setup آزمایش‌ها و سهولت در اعمال پیش‌تینیدگی در یک نقطه بوده است. همچنین ابعاد نمونه با توجه به مطالعات پیشین قابل قبول است. معیار طراحی نمونه‌ها نیز براساس روش WSD و خواص براس ای‌سی‌آی (ACI) بوده است. در تمامی نمونه‌های مذکور از بن با مقاومت فشاری 28 روزه‌ی 350 کیلوگرم بر سانتی‌مترمربع استفاده شده و شرایط بن‌ریزی برای تمامی آن‌ها یکسان بوده است. میلگرد‌های شماره‌ی 10 با تنفس تسلیم 4200 کیلوگرم بر سانتی‌مترمربع برای آرماتورهای طولی و عرضی استفاده و پوشش بن 2 سانتی‌متر در نظر گرفته شده است. در شکل‌های 1 الی 3 ، جزئیات آرماتوربندی و مقاطع مدل‌ها مشاهده می‌شود که مطابق آن‌ها با تغییر آرماتورهای عرضی، بالطبع آرماتورهای طولی هم تغییر کرده‌اند و نتیجه‌ی تغییر دو پارامتر اخیر با هم بررسی شده است. همچنین در شکل 4 ، نحوه‌ی آرماتوربندی نمونه‌ی ششم مشاهده می‌شود.

پیش‌تینیدگی از نوع پس‌کشیدگی نجسییده بوده و به دلیل محدودیت ابعادی تیرها، کابل‌ها به صورت مستقیم استفاده شده‌اند. برای اینکه کابل‌ها در سراسر تیر، فاصله‌ی مورد نظر را حفظ کنند، از خرک‌های 10 سانتی‌متری با فاصله‌ی 40 سانتی‌متر در سراسر تیر استفاده شده است. آرماتور پیش‌تینیدگی مورد استفاده، کابل 7 رشته‌ی غلافدار گردید 270 با قطر اسمی $1,27$ سانتی‌متر ($5/0$ اینچ) و براساس استاندارد همکاران، $[12]$ ارائه شد و نتایج قابل قبولی در این زمینه از خود نشان داد که سیستم هیبریدی 3 نامیده می‌شود. $[13]$

شکل ۱. جزئیات آرماتوربندی مدل‌های $1, 2, 3, 5$ و 6 .

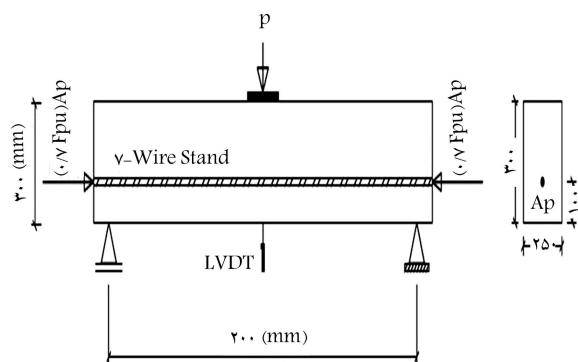
شکل ۲. جزئیات آرماتوربندی مدل 4 .

صورت جزئی پیش‌تینیده می‌شدند، مدنظر قرار گرفت و آزمون‌های خستگی و استاتیکی روی تیرهای مذکور توسط فرانسیس و همکاران $[7]$ انجام و اهمیت آرماتورهای طولی و عرضی در پیش‌تینیدگی جزئی مشخص شد و این عامل به صورت یک پارامتر تأثیرگذار و قابل ملاحظه درآمد. سازه‌های به صورت جزئی پیش‌تینیده در مقایسه با سازه‌های بن مسلح معمولی (بدون پیش‌تینیدگی)، باعث بهبود و یا جلوگیری از مشکلات احتمالی از قبیل خیز پیش از حد و یا طراحی مقاطع بزرگ با دهانه‌ی کوتاه می‌شوند. $[8]$ در ادامه، مطالعات در زمینه‌ی بن‌های پیش‌تینیده، $[9]$ روابط لنگر انحصار برای تیرهای بتی که به صورت جزئی پیش‌تینیده شده‌اند، در نظر گرفته و تأثیر آرماتورهای طولی و عرضی را در مقایسه با حالت‌های دیگر بیان کرده و آثار کاهش خوش و تأثیر آرماتورها را در مقاومت نهایی بن‌شنan داده‌اند. با گذشت زمان و انجام آزمون‌های متعدد مشخص شد وقتی تاندون‌ها به صورت نجسییده هستند، آرماتورها کارایی بیشتری از خود نشان دهند و در مقاومت نهایی و در هنگام ترک از تمرکز ترک‌ها و افزایش عرض ترک‌ها جلوگیری می‌کنند. با گسترش استفاده از سیستم‌های UPPC، محاسبات جامعه‌ی تری هست طراحی دقیق تر و آنالیز سازه‌های مذکور استفاده و روابط مرتبط با محاسبه‌ی خیز تیر ذکر شده ارائه شده است. $[10]$

با پیشرفت‌های انجام شده در زمینه‌ی بن‌های پیش‌تینیده، استفاده از آرماتورها هم در ناحیه‌ی فشاری و هم در ناحیه‌ی کششی مطرح شده و شرایط استفاده از آن و تأثیر پذیری مقاومت خمشی تیر بتی پیش‌تینیده از نحوه‌ی آرایش و قرارگیری و میزان آرماتورهای طولی و عرضی نشان داده شده است. $[11]$ با پیشرفت این علم روشی کاربردی برای اتصال‌ها و بهینه کردن آن‌ها در برابر بارهای لرزه‌بی توسط پامپانی و همکاران، $[12]$ ارائه شد و نتایج قابل قبولی در این زمینه از خود نشان داد که سیستم هیبریدی 3 نامیده می‌شود. $[13]$

کوارانتا و همکاران (2014) $[14]$ طراحی بن پیش‌تینیده با مقاطع متغیر را با استفاده از الگوریتم تفاضل محدود تکاملی بررسی کردن و مشخصات هندسی، مانند شکل و ابعاد سطح مقطع تیر، و مقدار فولاد پیش‌تینیده را به عنوان متغیرهای مورد بررسی در نظر گرفتند. کوچانی و همکاران (2014) $[15]$ نیز روابط اجزاء محدود در مدل‌سازی و بهینه‌سازی تیرهای پیش‌تینیده سراسری را به کار گرفتند که متغیرهای مدل‌سازی، شامل: المان‌های بتی تیر، آرماتورهای خمشی و نیروهای پیش‌تینیدگی بود، و به منظور اعمال آثار پیش‌تینیدگی از روش بار معادل استفاده شد. همچنین فرانس و همکاران (2016) $[16]$ کارایی الگوریتم بهینه‌سازی از دحام ذرات را جهت بهینه‌سازی سطح مقطع تیر پیش‌تینیده و همچنین به دست آوردن نیروی پیش‌تینیدگی مطلوب در تیرهای پس‌کشیده با تکیه‌گاه ساده‌ی مفصلی ارزیابی کردند.

در نوشتار حاضر، مقادیر بهینه‌ی آرماتورهای طولی و عرضی و همچنین آرایش بهینه‌ی آن‌ها در تیرهای بتی پیش‌تینیده تحت بارگذاری بررسی شده است. با توجه به خاصیت آرماتورها در تیرهای بتی پیش‌تینیده به نظر می‌رسد جلوگیری از تمرکز ترک‌ها و همچنین ممانعت از گسترش آن‌ها مهم‌ترین مزیت استفاده از ترکیب ذکر شده است. البته شرایط طراحی به گونه‌ی رقم خواهد خورد که تیرها در بار نهایی به حالت گسیختگی برسند تا بتوان به دقت تأثیر آرماتورها در تیرها را بررسی کرد و با یک طرح دقیق از گسیختگی تیر به دلایل دیگر جلوگیری می‌شود. همچنین میزان افت تیرها و شکم دادن آن‌ها مطالعه و تیرهای به صورت جزئی پیش‌تینیده شده‌اند، تا نقش آرماتورها به روشنی مشخص شود.

شکل ۶. نحوه اعمال بارگذاری در مدل‌های آزمایشگاهی.

جدول ۱. مشخصات کلی نمونه‌ها.

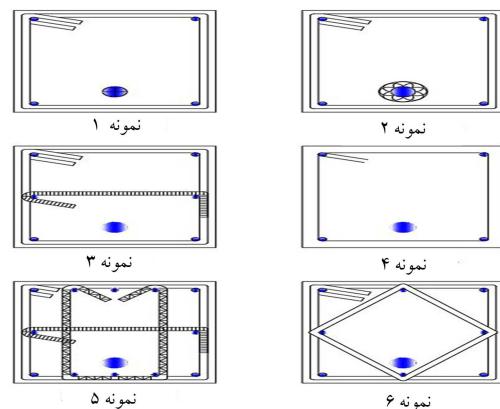
	ابعاد (cm)
$25 \times 30 \times 220$	
۱۰	قطر میلگرد (mm)
۲	پوشش بتن (cm)
۳۵۰	مقاومت ذشاری 28 kg/cm^2 روزه‌ی بتن (kg/cm^2)
۴۲۰۰	تنش تسلیم فولاد (kg/cm^2)
۱۰/۵ (unbounded)	نوع کابل
۱۰	فاصله‌ی مرکز کابل از پایین مقطع (cm)
۱۳۳۰۰	کشش کابل (kg/cm^2)
۱۸۹۰۰	f_{pu} (kg/cm^2)
استاتیکی	نوع و شرایط بارگذاری
مفصلی	شرایط تکیه‌گاهی

جدول ۲. درصد میلگردهای طولی و محصورکننده در نمونه‌ها.

نام نمونه	میلگرد (%)	محصورکننده طولی
۰/۴۵	۱/۹	اول
۰/۴۵	۱/۹	دوم
۰/۶۷	۲/۳	سوم
۰/۴۵	۱/۳	چهارم
۱/۲۵	۳/۳	پنجم
۰/۹۰	۳/۶	ششم

بهتر مسیر گسترش ترک و راستای آن، تیرها به وسیله‌ی دوغاب گج پوشیده شده‌اند.

-- جدول برنامه‌ی آزمایش‌ها: در ادامه، در جدول‌های ۱ و ۲، مشخصات کلی نمونه‌ها و میلگردهای استفاده شده در آن‌ها، به صورت خلاصه ارائه شده است.

شکل ۳. مقاطع تیرهای ساخته شده.

شکل ۴. نمونه‌ی میلگردگذاری طولی و عرضی مدل آزمایشگاهی.

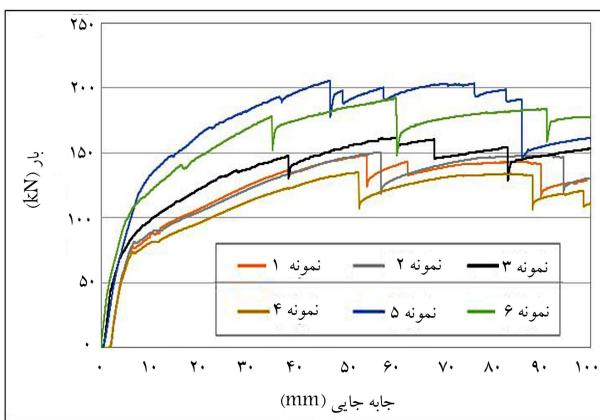
شکل ۵. دستگاه کشش تاندون.

۱۰ سانتی‌متر بوده است. کشش کابل‌ها به وسیله‌ی دستگاه کشش مطابق شکل ۵ انجام شده و کشش 13300 f_{pu} ($0/7 f_{pu}$) بار در کابل‌ها ایجاد کرده است.

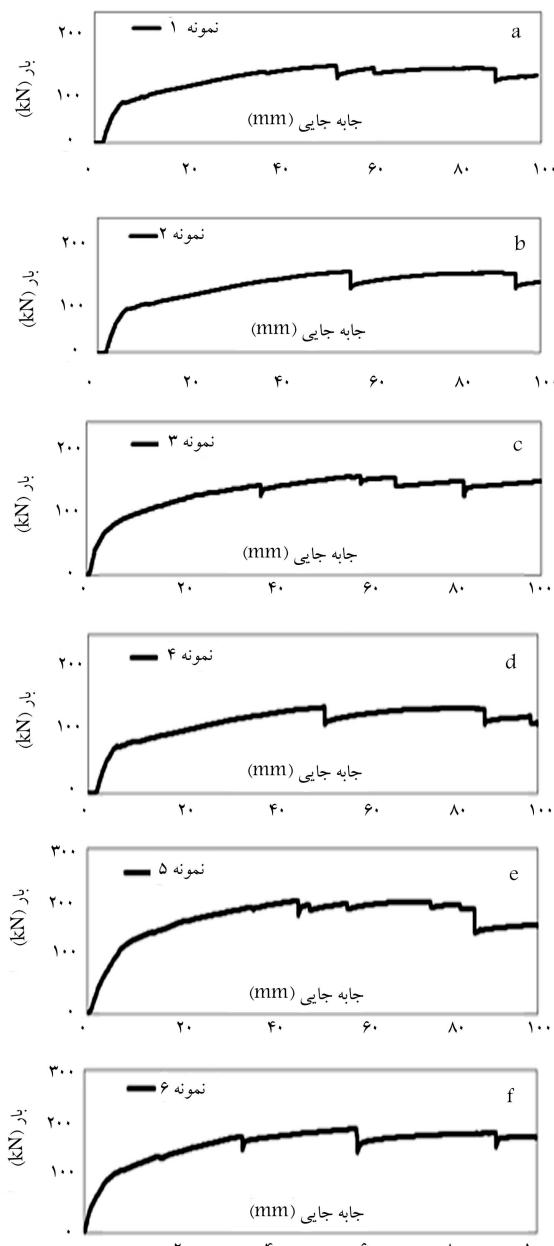
-- بارگذاری و شرایط تکیه‌گاهی: نوع تکیه‌گاه‌های مورد استفاده از نوع مفصلی و بارگذاری از نوع استاتیکی و نحوه اعمال بارگذاری مطابق شکل ۶ به صورت کنترل تغییرمکان و به صورت تکنقطه‌ی بی بوده است. سرعت تغییرمکان در وسط دهانه در جایی که بار اعمال می‌شود، ۲ میلی‌متر بر دقیقه بوده است. معمولاً تیرهای بتنی در دریفت $2\% \text{ تا } 5\%$ تغییرشکل می‌دهند که در پژوهش حاضر 5% در نظر گرفته شده است. با توجه به اینکه طول دهانه‌ی آزاد نمونه، ۲ متر است، تغییرمکان ۱۰ سانتی‌متر برای نقطه‌ی پایان مرحله‌ی اول هر آزمایش در نظر گرفته شده است. به منظور مشاهده‌ی

۳. محاسبه‌ی ظرفیت نمونه‌ها

۱.۱. محاسبه‌ی ظرفیت خواص سطح و میلگردها و تاندون برای محاسبه‌ی ظرفیت خمی با استفاده از همسازی، کرنش ϵ_{ps} و در ادامه، f_{ps}

شکل ۷. نمودار مقایسه‌ی ۶ نمونه.

شکل ۸. نمودار بار- جابه‌جایی نمونه‌های حاصل از آزمایش.

به دست آمده و M_n از رابطه ۱ با جایگذاری a و f_{ps} محاسبه شده است. برای تاندون‌های غیرچسبنده و $l/d < 35$:

$$f_{ps} = f_{se} + 700 + \frac{f'_c}{300 \rho_p}, \rho_p = \frac{A_{ps}}{bd_p}$$

$$M_n = A_{ps} f_{ps} (d_p - \frac{a}{2}) + A_s f_y (d - \frac{a}{2})$$

$$a = \frac{A_{ps} f_{ps} + A_s f_y}{0.85 f'_c b} \quad (1)$$

مطابق شکل از میلگردهای عرضی و طولی صرف نظر شده و ظرفیت خمشی با توجه به ابعاد مقطع و اندازه‌ی تاندون و میران کشیدگی آن در نظر گرفته شده است، تا مقاومت نهایی حاصل بدون منظور کردن اثر محصوریت (شامل مقدار و نحوه محصور کردن بتن با میلگرد عرضی) و نیز مقدار و آرایش میلگرد طولی به دست آید.

$$a = \frac{0.978 \times 1.890 \times 0.7 + 0}{0.85 \times 350 \times 25} = 1/74 cm$$

$$M_n = \frac{12/94(20 - \frac{1/74}{2}) + 0}{100} = 2/48 t.m$$

$$P = \frac{4M}{l} = \frac{4 \times 2/28}{2} = 4/96 t = 49/6 kn$$

رفتار تجربی باید بیشتر از این مقدار باشد که طبق شکل ۷ مقدار آزمایشگاهی بیشتر از مقدار تقریبی p به دست آمده است، که این موضوع افزایش مقاومت و شکل پذیری را نشان می‌دهد و به این عملت است که در محاسبه‌ی M_n ، همان‌طور که اشاره شد، از میلگردهای طولی و عرضی و از آثار محصور شدگی شامل: خاموت‌ها، قلاب‌ها و همچنین محصور شدگی فنر صرف نظر شده است که معمولاً در طراحی چنین است.

۴. نتایج آزمایش‌ها

۱.۴. نتایج حاصل از آزمون نمونه اول

نمونه‌ی اول به عنوان شاهد در نظر گرفته شده و نتایج سایر نمونه‌ها با آن مقایسه شده است. بیشترین باری که در آزمون نمونه‌ی اول مشاهده شد، در جابه‌جایی ۵۴/۳ میلی‌متر اتفاق افتاد، که متناظر با ۱۴۷ کیلونیوتن بود و در همان لحظه، اولین افت بار هم مشاهده شد که به دلیل پاره شدن یکی از آرماتورهای طولی اتفاق افتاد، که همراه با صدای شدید نیز بود. در اثر افت مذکور، مقدار بار به ۱۲۳/۵ کیلونیوتن کاهش یافت. افت بار دوم در جابه‌جایی ۶۲/۵ میلی‌متر اتفاق افتاد که به دلیل پارگی دیگر میلگرد طولی بود و مقدار بار از ۱۴۳/۲ کیلونیوتن کاهش یافت. افت بار سوم و آخر در نمونه‌ی اول، همان‌گونه که در شکل ۸a مشخص شده است، بیشترین کاهش بار را منجر شده است که دلیل اصلی آن پارگی کابل کشیده شده در تغییر مکان ۸۹/۸ میلی‌متر بوده و مقدار بار از ۱۴۱/۲ کیلونیوتن به ۱۱۴ کیلونیوتن کاهش پیدا کرده است. در شکل ۸a، تغییرات بار در تغییر شکل‌های مختلف مشاهده می‌شود. با توجه به اینکه٪ طول نمونه به عنوان تغییر شکل نهایی در تیرهای بتُنی در نظر گرفته شده است. نمودار بر تا تغییر شکل ۱۰۰ میلی‌متر رسم شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در جابه‌جایی ۱۰۰ میلی‌متر، باری که نمونه تحمل کرده است، ۱۳۰ کیلونیوتن بوده است. همان‌طور که در شکل ۹a مشاهده می‌شود، در نمونه‌ی اول ۱۱ ترک به وجود آمده است و علاوه بر تعداد کم ترک‌ها، فقط دو ترک گسترش پیدا

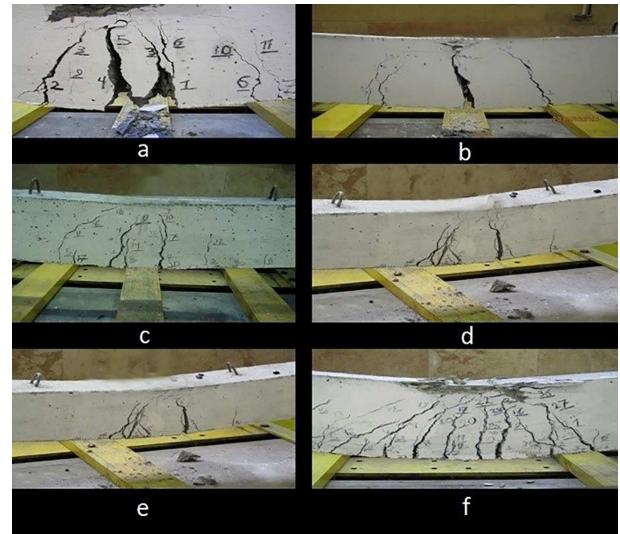
نمونه‌ی اول و دوم به هم نزدیک است که دلیل آن شرایط یکسان برای هر دو نمونه در تمام مراحل کار، اعم از بستن آرماتورها، قالب‌بندی نمونه، بتونریزی و سایر موارد است و تفاوت فقط در فزری بود که دور کابل قرار داده شده بود. همان‌طور که در شکل ۹۶ مشاهده می‌شود، تعداد ترک‌ها مانند نمونه‌ی شاهد ۱۱ عدد بوده و فقط ترک ۱ گسترش پیدا کرده است و فرم کلی تشکیل ترک مانند نمونه‌ی اول است که نمونه‌ی دوم هم فاقد ترک‌های مؤی زیاد است. ایجاد ترک عریض جزء معایب تیرهای بتنه است.

۳.۴. نتایج حاصل از آزمون نمونه‌ی سوم

نمونه‌ی سوم در مقایسه با نمونه‌ی شاهد، یک قلاب در وسط ارتفاع تیر است. بیشینه‌ی باری که تیر مذکور تحمل کرده است، ۱۹۲۱ ثانیه پس از شروع آزمایش و در تغییرشکل $60/3$ میلی‌متر اتفاق افتاده و مقدار آن $161/3$ کیلونیوتون بوده است و مشاهده می‌شود که $13/5$ کیلونیوتون باریش از نمونه‌ی شاهد تحمل کرده است. در نمونه‌ی سوم، در دو لحظه افت بار به وجود آمده است که در هر دوی آن‌ها یکی از میلگرد‌های طولی پایین پاره شده‌اند. از نکات قابل ذکر می‌توان به افت بارکم نمونه‌ی سوم در مقایسه با نمونه‌ی شاهد اشاره کرد، به طوری که افت بار اول در جایه‌جایی $38/2$ میلی‌متر اتفاق افتاده و میزان بار از $147/8$ کیلونیوتون به $130/1$ کیلونیوتون کاهش پیدا کرده است و مشاهده می‌شود که میزان افت بار از $17/7$ کیلونیوتون است. افت بار دوم در حالت بیشینه‌ی بار به وجود آمده و میزان بار از $161/3$ کیلونیوتون به $149/3$ کیلونیوتون رسیده است و $12/1$ کیلونیوتون کاهش مشاهده می‌شود که در مقایسه با نمونه‌ی شاهد وضعیت بهتری دارد. همچنین نرمی نمونه‌ی سوم در مقایسه با نمونه‌ی شاهد شرایط مطابق‌تری دارد و در بار نهایی، تردی نمونه‌ی مذکور کاهش قابل توجهی داشته و گسیختگی کامل را تجربه نکرده است. در شکل ۸۵ مقدار بار در تغییرشکل‌های مختلف مشاهده می‌شود. تغییرات اخیر تا تغییرشکل 60 میلی‌متر نشان داده شده است که از آنجا به بعد نمودار بار شیب نزولی دارد. مقدار بار در تغییرشکل 100 میلی‌متر، $151/3$ کیلونیوتون است که در مرحله‌ی دوم آزمایش تا تغییرشکل 100 میلی‌متر بار به نمونه وارد شده و این مقدار به عنوان بار نهایی تیر سوم در نظر گرفته شده است. در شکل ۹۰ مشاهده می‌شود که تعداد ترک‌های به وجود آمده در مقایسه با نمونه‌ی شاهد بیشتر است و افزایش ترک‌های مذکور با کاهش عرض ترک‌ها همراه بوده است. عرض ترک‌ها در جایه‌جایی‌های بالا افزایش پیدا کرده‌اند و نتایج در مقایسه با نمونه‌ی شاهد قابل قبول هستند. لازم به ذکر است که مطابق شکل ۹۰ مشاهده می‌شود نرمی نمونه‌ی سوم شرایط خیلی بهتری در مقایسه با نمونه‌ی اول دارد.

۴. نتایج حاصل از آزمون نمونه‌ی چهارم

در نمونه‌ی چهارم، فواصل از 5 سانتی‌متر به $7/5$ سانتی‌متر افزایش پیدا کرده و منجر به نتایج جالب توجهی شده است. مطابق شکل ۸۱، بیشینه‌ی باری که نمونه‌ی چهارم تحمل کرده است، در جایه‌جایی $52/6$ میلی‌متر برابر با $135/3$ کیلونیوتون بوده است که 1600 ثانیه پس از شروع آزمایش اتفاق افتاده است و مشاهده می‌شود که در مقایسه با نمونه‌ی شاهد که بیشینه‌ی بار $147/85$ کیلونیوتون است، بیشینه‌ی باری که نمونه‌ی چهارم تحمل کرده است، $12/5$ کیلونیوتون به $150/8$ میلی‌متر افزایش فاصله‌ی مذکور در میلگرد‌های طولی، ظرفیت باربری تیر را کاهش داده است. افت بار مشاهده شده در حین آزمون نمونه‌ی چهارم در 3 لحظه اتفاق افتاده است که اولین افت بار در حالت بیشینه‌ی بار مشاهده شده است که میزان بار به دلیل پارگی

شکل ۹. تغییرشکل و ترک ایجاد شده در نمونه‌ها.

کرده‌اند و همان‌طور که در شکل اخیر مشاهده می‌شود، عرض دو ترک مذکور در مقایسه با سایر ترک‌ها خیلی بیشتر بوده است. در تیرها تعداد زیاد ترک‌های مؤی یا ترک‌های با عرض کم به تعداد ترک‌های کمتر، ولی با عرض زیاد ترجیح داده می‌شوند.

۴.۱. نتایج حاصل از آزمون نمونه‌ی دوم

تفاوت نمونه‌ی دوم با نمونه‌ی شاهد فقط در فزری است که به دور تاندون قرار گرفته است. مشخصات فزر بدین صورت است که از فزر 5 میلی‌متر به قطر داخلی 6 سانتی‌متر گام‌های 5 سانتی‌متری برای محصور کردن تاندون استفاده شده است. در کارگذاشتمن فزر دقت شده است تا کابل دقیقاً از مرکز فزر عبور کند و تقارن نسبت به کابل در 2 طرف فزر رعایت شود. لازم به توضیح است که فزر به وسیله‌ی مفتوه‌های مورد استفاده در اتصال‌ها در جای خود نگهداری و حتی امکان سعی شده است که از لقی فزر جلوگیری شود. دلیل استفاده از فزر جلوگیری از شکست موضعی در محل مهارها در تاندون است. با توجه به نتایج مشاهده می‌شود که وجود فزر به جز افزایش بیشینه‌ی بار، آن هم به مقدار کم، تأثیر دیگری ندارد و رفتار نمونه‌ی دوم بسیار شبیه نمونه‌ی اول است، به گونه‌یی که تعداد افت بارها به همان تعداد نمونه‌ی شاهد است. بیشینه‌ی بار تحمل شده توسط نمونه‌ی دوم $150/8$ کیلو نیوتون بوده است، که $2/95$ کیلونیوتون بیشتر از نمونه‌ی اول است. در نمونه‌ی دوم مانند نمونه‌ی اول، 3 افت بار مشاهده شد و تفاوت آن‌ها فقط در میزان افت بار بود که در نمونه‌ی دوم کمتر از نمونه‌ی اول است. اولین افت بار 1650 ثانیه پس از شروع آزمایش اتفاق افتاده و میزان بار از $150/8$ کیلونیوتون به $126/33$ کیلونیوتون کاهش پیدا کرد. افت بار دوم در جایه‌جایی $65/436$ میلی‌متر به موقع پیوست و ظرفیت باربری تیر از 146 کیلو نیوتون به $135/1$ کیلونیوتون تغییر کرد. افت بار سوم همان‌طور که در شکل 86 مشخص شده است، در زمان $2727/1$ ثانیه و در جایه‌جایی $96/1$ میلی‌متر اتفاق افتاده و بار از 144 کیلونیوتون به $118/3$ کیلونیوتون رسیده است که میزان افت اخیر، نشانگر پاره شدن کابل تحت بار 144 کیلونیوتون است. در شکل اخیر، تغییرات بار در تغییرشکل‌های مختلف نشان داده شده است که مقدار نهایی تغییرشکل 100 میلی‌متر است. در ضمن نرمی عضو در مقایسه با نمونه‌ی شاهد تفاوت خاصی نداشته است و همان‌طور که در نمودارها مشاهده می‌شود، نتایج دو

بیشترین بار ممکن، عرض ترک‌ها بسیار معقول هستند. به کارگیری تمام اعضاء به کار رفته در تیر برای تحمل بار اعمال شده، نکته‌ی بسیار مهمی است که به نظر می‌رسد نمونه‌ی پنجم و نحوه‌ی ذکر شده‌ی آرایش آرماتورها، توانسته است شرایط موردنظر را فراهم کند.

۴.۶. نتایج حاصل از آزمون نمونه‌ی ششم
 در نمونه‌ی ششم، از ۲ نوع آرماتور به صورت مستطیلی و لوزی‌شکل استفاده شده است. بیشینه‌ی باری که تیر ششم تحمل کرده است، در تغییرشکل ۶۰/۲ میلی‌متر بوده است که متناظر با رنگ ۱۹۲/۵ کیلونیوتن است و در مقایسه با نمونه‌ی شاهد که بیشینه‌ی پاره ۱۴۷/۸ کیلونیوتن داشت، ۴۴/۷ کیلونیوتن افزایش بار مشاهده می‌شود. طبق شکل ۸۴ در ۳ نقطه، افت بار مشاهده شده است که مربوط به پارگی میلگردهای طولی هستند که در پایین نمودار ذکور قرار داشتند. اولین افت بار در تغییرمکان ۳۴/۹ میلی‌متر اتفاق افتاده است که بار از ۱۷۷/۴ کیلونیوتن به ۱۵۲ کیلونیوتن کاهش پیدا کرده است. دومین افت بار مربوط به حالت بیشینه‌ی بار بوده است، که در طی ۴ ثانیه میزان بار از ۱۹۲/۵ کیلونیوتن به ۱۴۸ کیلونیوتن تغییر کرده و افت مذکور در تغییرشکل ۶۰/۰ میلی‌متر بوده است. سومین افت بار در تغییرشکل ۹۱ میلی‌متر اتفاق افتاده است که بار از ۱۸۳/۴ کیلونیوتن به ۱۵۷/۹ کیلونیوتن افت کرده است. مدت زمان آزمایش ۳۰۰۰ ثانیه بوده و در مدت مذکور، ۳ افت بار مشاهده شده است که مربوط به پارگی آرماتورهای طولی است. شایان ذکر است که در بارهای اخیر در مقایسه با نمونه‌ی شاهد شرایط مطلوب‌تری داشتند. بار نهایی که در جابه‌جایی ۱۰۰ میلی‌متر ثبت شده است، باری در حدود ۱۷۶ کیلونیوتن بود که در مقایسه با نمونه‌ی شاهد و نمونه‌های دیگر بیشترین مقدار را داشت. همان‌طور که در شکل ۹۱ مشاهده می‌شود، تعداد ترک‌ها بیشتر از نمونه‌ی شاهد و به تبع آن عرض ترک‌ها کمتر بوده است. نحوه‌ی گسترش ترک‌ها به صورت متقارن بود که نشان از شرایط مطلوب نمونه‌ی ششم در مقابل ترک خودگذگی دارد. نرمی عضو مذکور هم شرایط قابل قبولی داشت و وجود آرایش انجام شده‌ی آرماتور، تردی بتن را به میزان زیادی کاهش داده است.

همچنین در شکل ۷، نمودار بار - جابه‌جایی ۶ نمونه با هم مشاهده می‌شود که مطابق آن می‌توان خصوصیات نمونه‌ها، شامل: بار گسیختگی، بیشینه‌ی بار و سختی نمونه‌ها را با هم مقایسه و مشاهده کرد که نمونه‌های پنجم و ششم وضعیت بهتری دارند. همچنین شایان ذکر است که در هر نمونه، افت بارهایی وجود دارد که به دلیل پارگی میلگردها هستند که باعث می‌شوند در یک لحظه ظرفیت باربری کم شود و ترک‌ها بزرگ‌تر شوند و افزایش دوباره‌ی مقاومت به علت افزایش تنش در تاندون است، لیکن همان‌طور که شکل مذکور نشان می‌دهد، بعد از افت‌های اشاره شده، سختی افزایش نیافته است.

۷. گسترش ترک

اطلاعات موردنیاز در برگیرنده‌ی تشکیل و نحوه‌ی گسترش ترک‌ها جمع‌آوری و مشخص شد هر کدام از ترک‌ها تحت چه نیرویی و در چه تغییرمکانی به وجود آمده‌اند و عرض مربوط به هر کدام از ترک‌ها نیز در جابه‌جایی‌های مختلف اندازه‌گیری و گراف مربوط به هر کدام مطابق شکل ۱۰ رسم شده است. همچنین شکل تشکیل ترک‌ها در عکس‌هایی که در حین انجام آزمایش گرفته شده است، در شکل ۹ مشاهده می‌شوند که به طور واقعی مشکلاتی که ترک‌های مذکور در بدنه‌ی تیرها ایجاد کرده‌اند، ملاحظه می‌شود. در شکل ۱۰، نیز نحوه‌ی گسترش ترک‌ها در جابه‌جایی‌های مختلف

یکی از آرماتورهای طولی پایین از ۱۳۵/۲ کیلونیوتن به ۱۰۶/۹ کیلونیوتن کاهش پیدا کرده است. دومین افت بار در جابه‌جایی ۸۸/۱ میلی‌متر اتفاق افتاده و به دلیل پاره‌شدن دیگر آرماتور طولی پایین بار از ۱۳۲/۵ کیلونیوتن به ۱۰۶/۴ کیلونیوتن تغییر کرده است. سومین افت بار در جابه‌جایی ۹۸/۵ میلی‌متر و به دلیل پارگی کابل کشیده شده اتفاق افتاده و بار از ۱۲۰/۸ کیلونیوتن به ۱۰۹/۱ کیلونیوتن کاهش پیدا کرده است. بار نهایی که نمونه‌ی چهارم تحمل کرده است، مربوط به تغییرشکل ۱۰۰ میلی‌متر بوده و مقدار آن در حدود ۱۰۸ کیلونیوتن به دست آمده است که در مقایسه با نمونه‌ی شاهد و حتی سایر نمونه‌ها، کمترین بار نهایی بوده است. در شکل ۹۴ تشكیل و گسترش ترک‌های نمونه‌ی چهارم مشاهده می‌شود که مطابق آن فرم کلی ترک‌ها کم و یکی از ترک‌ها عریض شده است.

۵.۴. نتایج حاصل از آزمون نمونه‌ی پنجم

نمونه‌ی پنجم در مقایسه با نمونه‌ی شاهد، سه قلاب در هر کدام از آرماتورهای عرضی بیشتر دارد. با توجه به نتایج حاصل از آزمون نمونه‌ی پنجم مشاهده می‌شود که ظرفیت باربری مربوط به آن بسیار بیشتر از نمونه‌ی شاهد است و تشكیل و گسترش ترک‌ها نسبت به سایر نمونه‌ها شرایط متفاوت و ایده‌آلی را دارد. نمونه‌ی پنجم برخلاف نمونه‌ی شاهد در ۶ لحظه، افت بار داشته است، که این افت بارها به دلیل پارگی میلگردهای طولی و همچنین کابل مورد استفاده است. نمونه‌ی پنجم، ۵ عدد میلگرد طولی در پایین مقطع داشت، که به دلیل کارایی بالای آن، هر ۵ آرماتور در برابری نقش داشتند و هر کدام در یک مرحله و تحت یک بارگذاری گسیخته می‌شدند. بیشینه‌ی باری که نمونه‌ی پنجم تحمل کرده است، در جابه‌جایی ۴۶/۸ میلی‌متر بوده و مقدار آن ۲۰۵ کیلونیوتن است که در مقایسه با نمونه‌ی شاهد ۵۷/۳ کیلونیوتن افزایش بار مشاهده می‌شود. نرمی مطلوب تیر مذکور هم در مقایسه با سایر نمونه‌ها بیشتر است و هم اینکه در بار نهایی که معمولاً منجر به گسیختگی کامل تیرهای بتی می‌شود، آرماتورهای به کار رفته، تردی بتن را به مقدار زیادی کاهش داده‌اند و از تخریب تیر حتى پس از پاره شدن کابل و اعمال بار اضافی جلوگیری می‌کنند. افت بار اول در حالت بیشینه‌ی بار اتفاق افتاده و مقدار بار از ۲۰۵/۱ کیلونیوتن به ۱۷۷/۳ کیلونیوتن کاهش یافته است. افت بار بعدی ۱۵۰/۷ ثانیه پس از شروع آزمایش مشاهده شده است، که میزان بار از ۱۹۷/۸ کیلونیوتن به ۱۸۹/۱ کیلونیوتن تغییر کرده است. در اثر افت بار سوم، بار از ۲۰۵/۰ کیلونیوتن به ۱۹۲/۷ کیلونیوتن کاهش پیدا کرده است. در طی افت بار چهارم میزان بار از ۲۰۳/۴ کیلونیوتن به ۱۹۵/۳ کیلونیوتن کاهش یافته و در افت بار پنجم، بار از ۱۹۸/۶ کیلونیوتن به ۱۹۰/۷ کیلونیوتن رسیده است. لازم به ذکر است که میزان افت بارها در مقایسه با نمونه‌ی شاهد بسیار کمتر بوده و ۵ افت بار اول هر کدام به دلیل پارگی یکی از آرماتورهای طولی در پایین نمونه رخداده است. در این لحظه مقدار بار از ۱۹۰/۹ کیلونیوتن به ۱۴۶ کیلونیوتن رسید و می‌توان نتیجه گرفت که از تمام ظرفیت تیر برای تحمل بار وارد است. آزمایش تغییرشکل ۱۰۰ میلی‌متر، که تغییرشکل نهایی تیر است، ادامه پیدا کرده است. با توجه به شکل ۸۵ مشاهده می‌شود که بار نهایی تیر که در تغییرشکل ۱۰۰ میلی‌متر ثبت شده است، باری در حدود ۱۶۵ کیلونیوتن است که در مقایسه با نمونه‌ی شاهد مقدار بیشتری بوده است. همچنین در شکل ۹۶، نحوه‌ی تشكیل و گسترش ترک‌های نمونه‌ی پنجم مشاهده می‌شود که مطابق آن تعداد ترک‌های بالا با عرض کم، ویژگی نمونه‌ی پنجم است. پخش ترک‌ها به صورت کاملاً منظم هستند که کارایی بالای تیر پنجم را نشان می‌دهند که حتی با وجود تحمل

جدول ۳. شکل پذیری نمونه‌ها.

نام نمونه	δ_{u2}/δ_{cr}	δ_{u2}/δ_{oy}	δ_{u1}/δ_{cr}	δ_{u1}/δ_{oy}
اول	۱۰,۴۱	۹,۱۲	۶,۴۱	۵,۶۱
دوم	۱۶,۶۷	۱۰,۳۳	۹,۱۸	۵,۷
سوم	۲۱,۷	۱۳,۲۶	۱۳,۷	۸,۳۷
چهارم	۶,۵۵	۸,۸۱	۳,۵۵	۴,۷۸
پنجم	۲۹,۰۳	۱۲,۲۹	۱۸,۴۵	۷,۸۱
ششم	۳۶,۸	۱۴,۱۵	۲۴,۰۸	۹,۲۶

و ۳ ترکی که سهم اصلی و تمايل به عريض شدن را دارند، مشاهده می‌شوند. مطابق شکل‌های ۹ و ۱۰، نمونه‌ی پنجم تعداد ترک‌های بيشتری در مقایسه با سایر نمونه‌ها دارد و در تغیيرشکل‌های بالا هم عرض ترک‌ها بسيار كمتر از ترک‌های نمونه‌هاي دیگر در تغیيرشکل‌های متناظر هستند. همچنین نرمی نمونه‌ی پنجم در مقایسه با نمونه‌های دیگر و نیز تقارن ترک‌ها به وجود آمده قابل توجه است و ترک‌ها به طور مناسب بين تمام قسمت‌های تير پخش شده‌اند و از تمام ظرفيت تير برای جلوگیری از تشکيل و گسترش ترک‌ها استفاده شده است.

۸.۴. شکل پذیری

مقایسه‌ی شکل پذیری نمونه‌ها محاسبه و در جدول ۳ ارائه شده است که در آن:

۸،۱: بيشترین تغیيرمکان در حالت خطی،

۸،۲: تغیيرمکان در زمان تشکيل اولین ترک،

۸،۳: تغیيرمکان در بيشينه‌ی بار،

۸،۴: تغیيرمکان در ۰/۹ بار سیختگی هستند.

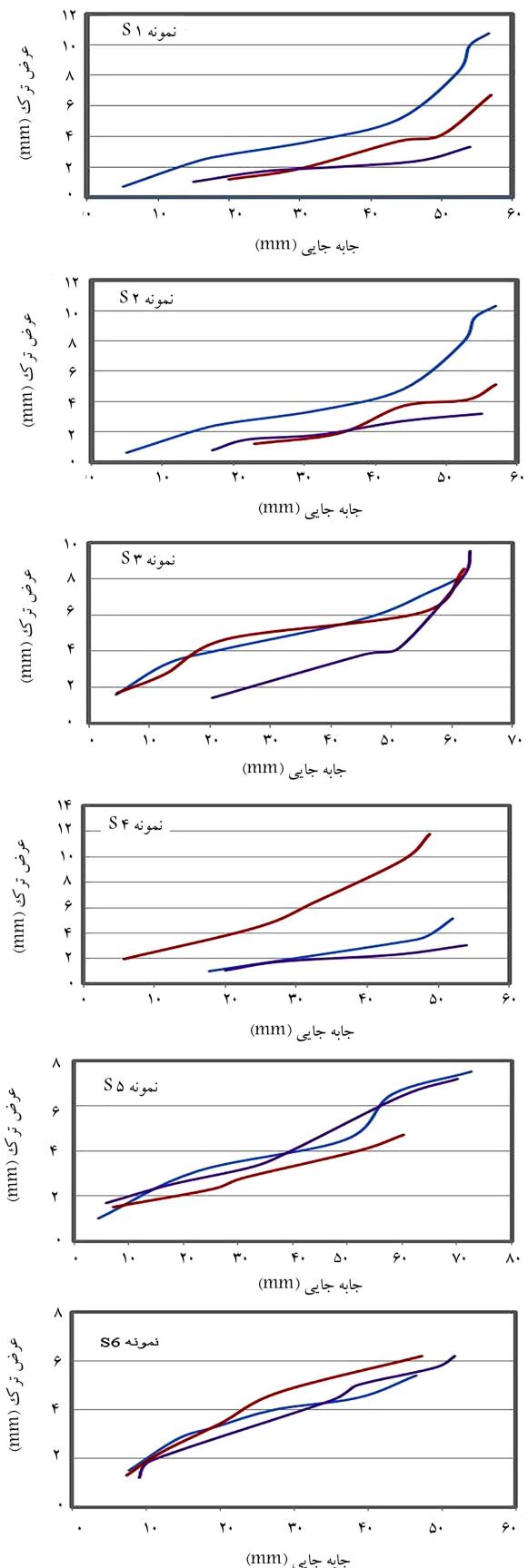
شکل پذیری تيرها شرايط متفاوتی دارند و مانند حالت بيشينه‌ی بار، نمونه‌ی پنجم بهترین عملکرد را از نظر نرمی داشته است. البته لازم به ذكر است که رفتار نمونه‌هاي پنجم و ششم بسيار نزديك به هم هستند و در هر دو نمونه‌ی مذکور، تردد بتن کاهش قابل توجهی داشته است. نمونه‌ی سوم هم در مقایسه با نمونه‌های دیگر شکل پذیری بهتری را از خود نشان داده است. از نظر نرمی با اينکه نمونه‌ی چهارم ضعيف‌ترین وضعیت را داشت، اما در مقایسه با نمونه‌ی دوم و نمونه‌ی شاهد تفاوت چندانی مشاهده نشد. در جدول ۴، خصوصيات نمونه‌ها به صورت كيفي با هم مقایسه شده‌اند.

۵. نتیجه‌گيري

براساس مطالعات آزمایشگاهی و نيز تحليل‌های انجام شده، اين نتایج به دست آمده است:

۱. همان‌طور که نودارهای بار - جابه‌جایی و جدول‌های مرتبط به نمونه‌ها نشان می‌دهد، در حالت کلى افزودن ميلگردهای غيرپيش‌تنيده به تيرهای بتنی پيش‌تنيده، تأثير قابل توجهی در بهبود خصوصيات تيرهای پيش‌تنيده دارد که اين خصوصيات شامل بار نهایي تير، بيشينه‌ی باري که تير تحمل می‌کند، نرمی تير و نحوه‌ی تشکيل و گسترش ترک است.

۲. در مورد بهبود در شکل پذیری، همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، در نمونه‌های پنجم و ششم، تردد بتن کاهش قابل توجهی داشته و در مقایسه با نمونه‌های دیگر، شکل پذیری بهتری را از خود نشان داده است. نمونه‌ی سوم هم در مقایسه با نمونه‌های دیگر، شکل پذیری بهتری از خود نشان داده است.

شکل ۱۰. نمودار گسترش ۳ ترک اصلی - جابه‌جایی نمونه‌ها.

جدول ۴. بررسی کیفی نمونه ها از بدترین حالت F تا بهترین حالت A.

نمونه ها	بار گسیختگی	بار بیشینه	شکل پذیری	تشکیل و گسترش ترک	پارامترها
اول	E	E	E	E	E
دوم	D	D	D	D	D
سوم	C	C	C	C	C
چهارم	F	F	F	F	F
پنجم	A	B	A	B	A
ششم	B	A	B	A	A

پنجم بود، اما بیشینهی بار دو نمونهی پنجم و ششم در مقایسه با ۴ نمونهی دیگر مقدار بیشتری داشته و مانند بار نهایی، نمونهی چهارم ضعیف ترین نمونه بوده است.

۵. بررسی گسترش ترک ها نشان می دهد که نمونهی پنجم شرایط بسیار مطلوبی را در مقایسه با سایر نمونه ها داشته است. گسترش ترک در نمونهی ششم با اینکه مانند نمونهی پنجم جلو نرفته است، اما نسبت به سایر نمونه ها، وضعیت متابصی داشته است. در نمونهی سوم، گسترش ترک ها نسبتاً خوب پیش رفته است، به طوری که در مقایسه با ۳ نمونهی دیگر نتایج قابل قبول هستند. همچنین نمونه های دوم و چهارم به همراه نمونهی شاهد، شرایط یکسانی در توزیع ترک ها داشته اند، که این توزیع از دید کارشناسی شرایط جالبی ندارد. با توجه به نتایج آزمایش ها که به طور خلاصه در جدول ۴ ارائه شده است، نمونه های پنجم و ششم کارایی بالایی دارند و می توان آن ها را در سازه های مختلف به کار گرفت. البته شایان ذکر است هزینه های ساخت ۲ نمونهی پنجم و ششم به علت استفاده از طول آرماتور بیشتر و همچنین اجرای سخت تر، بیشتر از ۴ نمونهی دیگر است. نمونهی ششم با اینکه طول آرماتور کمتر و در نتیجه هزینه کمتری نسبت به نمونهی پنجم داشت، ولی باید به اجرای ساخت آن اشاره کرد که مهارت زیادی لازم دارد. با توجه به هزینه و مهارت زیادی که برای ساخت دو نمونهی اخیر لازم است و با توجه به اهمیت سازه ای مدنظر می توان از دو نمونهی پنجم و ششم استفاده کرد. نمونهی سوم با اینکه کارایی دو نمونهی دیگر را ندارد، اما به دلیل هزینه هی ساخت پایین تر و اجرای آسان تر می توان در سازه هایی که از نظر اهمیت در رتبهی پایین تری قدر دارند، از آن کمک گرفت. نمونهی چهارم به دلیل نتایج غیرقابل قبول که از خود نشان داده است، توصیه نمی شود. نمونه های دوم و شاهد، نتایج نزدیکی به هم داشتند و با توجه به هزینه های بالای ساخت نمونهی دوم به علت وجود ذر و اجرای سخت آن، توصیه نمی شود و در شرایط یکسان باید از نمونهی شاهد استفاده کرد.

جدول ۵. بار گسیختگی نمونه ها.

نمونهی اول	۱۳۰
نمونهی دوم	۱۳۲/۶
نمونهی سوم	۱۵۳/۴
نمونهی چهارم	۱۰۸
نمونهی پنجم	۱۶۵
نمونهی ششم	۱۷۶/۵

جدول ۶. بیشینهی بار در نمونه ها.

نمونهی اول	۱۴۷/۸
نمونهی دوم	۱۵۰/۸
نمونهی سوم	۱۶۱/۳
نمونهی چهارم	۱۳۵/۳
نمونهی پنجم	۲۰۵/۱
نمونهی ششم	۱۹۲/۵

۳. در بررسی بار نهایی، همان طور که جدول ۵ مشاهده می شود، نمونهی ششم با مقدار ۱۷۶/۵ کیلونیوتن در مقایسه با نمونهی شاهد و سایر نمونه ها، بیشترین بار را در تغییر شکل ۱۰۰ میلی متر داشته است. نمونهی پنجم هم شرایط مطلوبی در بار نهایی داشته و نسبت به نمونهی شاهد، مقدار بار زیادی در تغییر شکل ۱۰۰ میلی متر تحمل کرده است. همچنین نمونهی چهارم، کمترین بار نهایی را داشته و بار نهایی نمونهی دوم بسیار نزدیک به نمونهی شاهد بوده است.

۴. بیشینهی باری که در آزمون نمونه ها مشاهده شده است، با توجه به جدول ۶ مربوط به نمونهی پنجم است که مقدار آن ۲۰۵/۱ کیلونیوتن بود که مقدار قابل توجهی است. بیشینهی باری که نمونهی ششم تحمل کرده است، کمتر از نمونهی

پانوشت ها

1. un-bonded prestressed concrete (UPC)
2. un-bonded partially prestressed concrete (UPPC)
3. hybrid systems

منابع (References)

1. Aparicio, A.C., Ramos, G. and Casas, J.R. "Testing of externally prestressed concrete beams", *Engineering Structures*, **24**(1), pp. 73-84 (2002).

2. Au, F.T.K. and Du, J.S. "Prediction of ultimate stress in unbonded prestressed tendons", *Magazine of Concrete Research* (2004).
3. Roberts-Wollmann, C.L., Kreger, M.E., Rogowsky, D.M. and et al. "Stresses in external tendons at ultimate", *ACI Structural Journal*, **102**(2), pp. 206-213 (2005).
4. Kang, T.H., Huang, Y., Shin, M. and et al. "Experimental and numerical assessment of bonded and unbonded post-tensioned concrete members", *ACI Structural Journal*, **112**(6), pp. 735-748 (2015).
5. Ellobdy, E. and Bailey, C.G. "Testing and modelling of bonded and unbonded post-tensioned concrete slabs in fire", *In Proceedings from the Fifth International Conference on Structures in Fire*, Singapore, pp. 392-405 (2008).
6. Au, F.T.K. and Du, J.S. "Partially prestressed concrete", *Progress in Structural Engineering and Materials*, **6**(2), pp. 127-135 (2004).
7. Au, F.T.K., Su, R.K.L., Tso, K. and et al. "Behaviour of partially prestressed beams with external tendons", *Magazine of Concrete Research*, **60**(6), pp. 455-467 (2008).
8. Karayannis, C.G. and Chalioris, C.E. "Design of partially prestressed concrete beams based on the cracking control provisions", *Engineering Structures*, **48**, pp. 402-416 (2013).
9. Au, F.T.K., Du, J.S. and Cheung, Y.K. "Service load analysis of unbonded partially prestressed concrete members", *Magazine of Concrete Research*, **57**(4), pp. 199-209 (2005).
10. Du, J.S., Au, F.T., Chan, E.K. and et al. "Deflection of unbonded partially prestressed concrete continuous beams", *Engineering Structures*, **118**, pp. 89-96 (2016).
11. Wolanski, A.J. "Flexural behavior of reinforced and prestressed concrete beams using finite element analysis", Doctoral Dissertation, Marquette University (2004).
12. Pampanin, S. "Alternative design philosophies and seismic response of precast concrete buildings", *Structural Concrete*, **4**(4), pp. 203-211 (2003).
13. Christopoulos, C., Filiatrault, A. and Folz, B. "Seismic response of self-centring hysteretic SDOF systems", *Earthquake engineering & Structural Dynamics*, **31**(5), pp. 1131-1150 (2002).
14. Quaranta, G., Fiore, A. and Marano, G.C. "Optimum design of prestressed concrete beams using constrained differential evolution algorithm", *Structural and Multidisciplinary Optimization*, **49**(3), pp. 441-453 (2014).
15. Colajanni, P., Recupero, A. and Spinella, N. "Design procedure for prestressed concrete beams", *Computers & Concrete*, **13**(2), pp. 235-253 (2014).
16. Frans, R. and Arfiadi, Y. "Sizing and pre-stressing force optimization of pre-stressed concrete beam using fast multi swarm optimization", *International Journal of Engineering and Science Applications*, **3**(1), pp. 1-7 (2016).
17. ASTM A416/A416M-12a, "Standard specification for steel strand, uncoated seven-wire for prestressed concrete", (2012).